

Sygn. akt III Ca 772/15

POSTANOWIENIE

Dnia 18 lutego 2016r.

Sąd Okręgowy w Nowym Sączu, Wydział III Cywilny Odwoławczy w składzie

następującym:

Przewodniczący - Sędzia SO Urszula Kapustka

Sędzia SO Ewa Adamczyk

Sędzia SO Zofia Klisiewicz (sprawozdawca)

Protokolant: insp. Jadwiga Sarota

po rozpoznaniu w dniu 4 lutego 2016r. w Nowym Sączu

na rozprawie

sprawy z wniosku J. M. (1)

przy uczestnictwie J. M. (2)

o podział majątku wspólnego

na skutek apelacji uczestnika

od postanowienia Sądu Rejonowego w Nowym Sączu

z dnia 31 lipca 2015 r., sygn. akt I Ns 647/11

p o s t a n a w i a :

1. ***oddalić apelację,***

2. ***orzec, że wnioskodawczyni i uczestnik ponoszą koszty postępowania apelacyjnego związane ze swym udziałem w sprawie.***

(...)

Sygn. akt III Ca 772/15

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 31.07.2015r. Sąd Rejonowy w Nowym Sączu w sprawie z wniosku J. M. (1) przy uczestnictwie J. M. (2) o podział majątku wspólnego;

I. ustalił, że w skład majątku wspólnego małżeństwa J. M. (1) i J. M. (2) wchodzi:

1. udział 7/8 części w nieruchomości stanowiącej dz. ewid. nr (...) o pow. 0,0531 ha obj. Kw nr (...) położonej w N., zabudowanej budynkiem mieszkalnym i gospodarczym wartości 298 512 zł,

2. jednostki uczestnictwa w funduszu U. Zrównoważony prowadzonym na nazwisko J. M. (2) w ilości 38,5214 wartości 11 795,64 zł,
  3. jednostki uczestnictwa w funduszu A. Subfundusz akcji prowadzonym na nazwisko J. M. (2) w ilości 218,0549 wartości 3 475,80 zł,
  4. akcje (...) w ilości 9,582 wartości 59 216,76 zł,
  5. jednostki uczestnictwa w N. Fundusze Inwestycyjne -(...) w ilości 83,212 jednostek wartości 15 011,44 zł,
  6. środki pieniężne w kwocie 173,37 zł zgromadzone na rachunku w (...)konto na (...) J. M. (2),
  7. środki pieniężne w kwocie 70 768,97 zł zgromadzone na rachunku w mBanku na nazwisko J. M. (2),
  8. jednostki uczestnictwa w Funduszu S. (...) Akcji (...) Kategoria (...) w ilości 67,3129 jednostek wartości 9 953,55 zł,
  9. środki pieniężne w kwocie 9,79 zł zgromadzone na rachunku w (...) na nazwisko J. M. (2),
  10. środki pieniężne w kwocie 58,00 zł zgromadzone na rachunku w (...) Banku S.A. na nazwisko J. M. (1),
  11. środki pieniężne w kwocie 11 110,06 zł zgromadzone na rachunkach w Banku (...) SA na nazwisko J. M. (1) i J. M. (2),
  12. środki pieniężne w kwocie 200,43 złotych zgromadzone na rachunku oszczędnościowym w Banku (...) S.A. na nazwisko J. M. (1),
  13. środki pieniężne w kwocie 2 970,27 USD (11 213,96 zł) zgromadzone na rachunku oszczędnościowym w (...) Banku (...) na nazwisko J. M. (2),
  14. środki pieniężne w ilości 585,05 Euro (2 423,80 zł) zgromadzone na rachunku oszczędnościowym w (...) Banku (...) na nazwisko J. M. (2),
  15. środki pieniężne w kwocie 595,65 zł zgromadzone na rachunku oszczędnościowo - rozliczeniowym w (...) na nazwisko J. M. (2),
- o łącznej wartości 494 519,22 zł,

II. ustalił, że udziały wnioskodawczym J. M. (1) i uczestnika J. M. w majątku wspólnym są równe,

III. w wyniku podziału majątku wspólnego przyznał:

1. na rzecz wnioskodawczynie J. M. (1) środki pieniężne wymienione w pkt I ppkt 10, 12 łącznej wartości 210,22 zł,
2. na rzecz uczestnika J. M. (2) udział 7/8 w nieruchomości opisanej w pkt I ppkt 1 oraz akcje, jednostki uczestnictwa i środki pieniężne wymienione w pkt I ppkt 2 - 9, 11, 13 - 15 o łącznej wartości 494 309 zł,

IV. zasądził tytułem dopłaty od uczestnika J. M. (2) na rzecz wnioskodawczynie J. M. (1) kwotę 247 049,39 zł, płatną w terminie jednego miesiąca od dnia uprawomocnienia się postanowienia, z ustawowymi odsetkami od dnia wymagalności do dnia zapłaty,

V. zasądził od uczestnika J. M. (2) na rzecz wnioskodawczynie J. M. (1) kwotę 33 916,08 zł tytułem zwrotu pożytków uzyskanych z nieruchomości po potrąceniu kosztów jej utrzymania,

VI. wartość przedmiotu postępowania ustalił na kwotę 494 519,22 zł,

VII. ustanowił na nieruchomości obj. Kw nr (...) stanowiącej dz. ewid. nr(...) o pow. 0,0531 ha hipotekę przymusową do wysokości 280 965,47 zł, tytułem zabezpieczenia spłaty przysługującej wnioskodawczyni z majątku wspólnego,

VIII. stwierdził, że wnioskodawczyni i uczestnik ponoszą koszty związane ze swoim udziałem w sprawie,

IX. nakazał ściągnąć od wnioskodawczyni na rzecz Skarbu Państwa - Sąd Rejonowy w Nowym Sączu kwotę 1 329,74 zł tytułem wydatków uiszczonych tymczasowo przez Skarb Państwa,

X. nakazał ściągnąć od uczestnika na rzecz Skarbu Państwa - Sąd Rejonowy w Nowym Sączu kwotę 1 829,74 zł tytułem części wydatków uiszczonych tymczasowo przez Skarb Państwa,

XI. w pozostałym zakresie nieopłaconymi kosztami sądowymi obciążył Skarb Państwa.

Ugodą z dnia 28.07.2015r. strony zgodnie uregulowały podział majątku wspólnego w zakresie ruchomości. W związku z powyższym w zakresie uregulowanym ugodą, postępowanie zostało umorzone (k. 1225).

Sąd Rejonowy ustalił, że wnioskodawczyni J. M. (1) i uczestnik J. M. (2) zawarli związek małżeński w dniu 31.08.1985r. Małżeństwo stron rozwiązane zostało przez rozwód wyrokiem z dnia 1.03.2011 r., a wyrok uprawomocnił się dnia 23.03.2011r. W dacie zawarcia małżeństwa strony studiowały, nie miały majątków osobistych, nie zawierały też umów małżeńskich majątkowych.

Wnioskodawczyni przez cały czas trwania małżeństwa pracowała jako nauczyciel, a dodatkowo na zlecenia przez 14 lat w firmie urbanistycznej. Uczestnik jest z zawodu geologiem, początkowo pracował w (...), a od 2000r. prowadzi własną działalność gospodarczą - (...), w ramach której na zlecenie podmiotów zewnętrznych poszukuje ropy naftowej w różnych częściach świata. Początkowo uczestnik pracował w systemie tydzień poza domem, tydzień w domu,

potem terminy te się wydłużały. Gdy uczestnik założył własną działalność, wyjeżdżał za granicę na około miesiąc czasu. Po zawarciu związku małżeńskiego początkowo strony mieszkały w akademiku, a następnie sprowadziły się do domu rodziców wnioskodawczym gdzie mieszkały do 1991 r. Następnie strony zamieszkały w N. w budynku, którego 7/8 części otrzymały od rodziców i brata uczestnika. Nieruchomość ta położona jest na dz. ewid. nr (...) o pow. 0,0531 ha przy ul. (...). Udział wynoszący 1/8 część w tej nieruchomości, stanowi własność uczestnika i jest jego majątkiem osobistym. Pierwszy remont przystosowujący nieruchomość do zamieszkania został wykonany w całości za pieniądze rodziców uczestnika. Kolejny remont przeprowadzony w 2003r. objął wymianę dachu, malowanie elewacji, wymianę okien w całym budynku, modernizację i rozbudowę instalacji elektrycznej, wod - kan oraz wymianę kaloryferów na aluminiowe. Poza tymi pracami wykonano generalny remont wszystkich pomieszczeń z montażem podwieszanych sufitów, gładzi szpachlowej, płytek ceramicznych podłogowych, ściennych, wymianę drzwi wewnętrznych. Wykonane zostały także meble kuchenne na zamówienie, wideobramofon. Remont ten finansowany był w całości z pieniędzy stanowiących majątek wspólny stron.

Uczestnik J. M. (2) z racji wykonywanego zawodu geologa, a w związku z tym z prac na kontraktach m. in. wK. i T., rzadko przebywał w domu, stąd ciężar faktycznego zajmowania się domem, w tym wychowania syna spoczywał na wnioskodawczyni. Strony mają jednego, aktualnie pełnoletniego syna W. ur. w (...)r.

Na podstawie opinii biegłego A. W. Sąd ustalił, że wartość udziału 7/8 części w dz. ewid. nr (...) o pow. 0,0531 ha, położonej w N. przy ul. (...), według stanu na datę ustania wspólności, a według cen obecnych wynosi kwotę 298 512 zł.

Strony postanowiły wspólnie zakupić synowi mieszkanie w K. i na ten cel wnioskodawczyni ze swoich zarobków przekazała kwotę około 120 000 zł, a uczestnik kwotę 70 000 zł, zaś na pozostałą część ceny, wspólnie z synem zaciągnęły kredyt w banku na kwotę 120 000 zł. W grudniu 2010r. wnioskodawczyni przelała na rzecz syna kwotę 100 000 zł na poczet spłaty kredytu obciążającego obie strony i syna. Pieniądże te otrzymała jako wynagrodzenie za projekt urbanistyczny. Kredyt stron i syna na mieszkanie został spłacony w całości, o czym uczestnik został zawiadomiony przez Bank w czerwcu 2013r.

Uczestnik po ustaniu wspólnego pożycia stron, wypowiedział umowę na dostarczanie prądu i gazu, skutkiem czego uniemożliwił wnioskodawczyni dalsze zamieszkiwanie we wspólnej nieruchomości. W związku z konfliktami między stronami, rodzice wnioskodawczyni podjęli decyzję o przekazaniu swoich oszczędności wyłącznie wnioskodawczyni na zakup mieszkania. W dniu 7.02.2011r. matka wnioskodawczyni M. T. wraz z mężem K. T., przekazali wnioskodawczyni na ten cel darowiznę w kwocie 130 000 zł. W związku z tą darowizną, matka wnioskodawczyni zmieniła wcześniejsze rozrządzenia testamentowe i udział w domu rodzinnym przekazała siostrze wnioskodawczyni, a nie wnioskodawczyni J. M. (1) - jak zapisała w poprzednio sporządzonym

testamencie. Darowizna na rzecz wnioskodawczyni została przelana z konta jej rodziców. Za kwotę darowizny wnioskodawczyni zakupiła mieszkanie w N. przy ulicy (...), do którego się wyprowadziła.

Uczestnik mieszka w budynku, który w 7/8 częściach stanowi majątek wspólny stron. Wartość pożytków uzyskanych przez uczestnika z tytułu korzystania z nieruchomości ponad swój udział za okres od 15.10.2011 r. do 31.07.2015r. wynosi kwotę 34 039,22 zł (748,11 zł miesięcznie). Uczestnik ponosił w tym okresie zwykłe koszty korzystania z nieruchomości, opłaty za media oraz podatek od nieruchomości w kwocie 273,54 zł. Wnioskodawczyni zobowiązana była do pokrycia kwoty odpowiadającej 7/16 częściom z tytułu podatku tj. kwoty 120 zł.

W trakcie trwania małżeństwa, strony zgromadziły na rachunkach bankowych, w akcjach i papierach wartościowych według stanu na datę ustania wspólności, a według cen obecnych, środki wymienione w pkt I ppkt 2-15 postanowienia.

Wnioskodawczyni posiadała rachunek oszczędnościowo - rozliczeniowy w (...), na który przelane zostały środki uzyskane z darowizny od jej rodziców w dniu 07.02.2011r. Na dzień 23.03.2011r. na rachunku tym zgromadzona była kwota 8 827,78 zł, stanowiąca środki z darowizny, będące majątkiem osobistym wnioskodawczyni.

Łączna wartość zgromadzonego majątku wspólnego stron według stanu na datę ustania wspólności, a według cen obecnych wynosi kwotę 494 519,22 zł.

Wnioskodawczyni J. M. (1) ma 53 lata, pracuje jako nauczyciel w Gimnazjum nr (...) w N., gdzie zarabia miesięcznie 2 800 zł, posiada nadto oszczędności w kwocie 12 000 zł.

Uczestnik J. M. (2) ma także 53 lata, obecnie pracuje na zlecenie przy dozorcze geologicznym, praca nie ma charakteru ciągłego, przestoje sięgają najdłużej 3 miesiące. W 2014r. uczestnik uzyskał dochód na poziomie 80 000 zł, ponadto dysponuje znacznymi kwotami pieniężnymi zgromadzonymi na rachunkach bankowych na jego nazwisko oraz papierami wartościowymi - jednostkami uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych i akcjami. Łącznie tylko ze środków zgromadzonych w trakcie trwania małżeństwa uczestnik ma na swoich kontach kwoty około 200 000 zł.

W tym stanie faktycznym Sąd Rejonowy uznał, że wniosek o podział majątku wspólnego stron co do zasady zasługiwał na uwzględnienie.

Skład i wartość majątku wspólnego Sąd Rejonowy ustalił na podstawie dowodów zgromadzonych w sprawie oraz przepisów art. 31 § 1 k.r.o., art. 46 k.r.o., art 684 k.p.c. (pkt VII).

Nie uznał za zasadny wniosek uczestnika o doliczenie do składu majątku wspólnego stron kwoty 100 000 zł darowanej przez wnioskodawczynię synowi stron oraz zaliczenia mieszkania nabytego przez wnioskodawczynię przy ul.(...) w N. na jej rzecz, podając, że nie został on udowodniony. Odnosząc się do żądania uczestnika o ustalenie nierównych udziałów w majątku wspólnym - jego w 2/3 częściach, a wnioskodawczyni w 1/3 części, Sąd Rejonowy uznał, że jest on także niezasadny. W ocenie Sądu brak było podstaw do przyjęcia, iż małżonkowie mają nierównie udziały w majątku wspólnym. Podał Sąd,

że bezspornie podczas trwania małżeństwa uczestnik miał dochody z prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej, zaś wnioskodawczyni w tym czasie pracowała zawodowo jako nauczyciel i na zlecenia. Z uwagi na charakter pracy uczestnika, wnioskodawczyni niemal w całości zajmowała się prowadzeniem domu i wychowaniem

syna. Niejednokrotnie też, jak przyznał sam uczestnik, zarabiała więcej niż on. W ocenie Sądu Rejonowego nie można zatem uznać, że wnioskodawczyni w mniejszym stopniu przyczyniła się do powstania majątku wspólnego. Nie podzielił też Sąd argumentacji uczestnika, że skoro nieruchomości została darowana stronom przez rodziców uczestnika, winno to stanowić podstawę ustalenia nierównych udziałów. Zdaniem Sądu Rejonowego w niniejszej sprawie nie zaistniały przesłanki do ustalenia nierównych udziałów w rozumieniu art. 43 § 2 k.r.o. - różny stopień przyczynienia się każdego z małżonków i ważne powody i orzekł jak w pkt II sentencji.

Dokonując podziału majątku wspólnego stron, Sąd Rejonowy wskazał na zgodny sposób podziału nieruchomości (miał być przyznany uczestnikowi) oraz na zgodny sposób podziału oszczędności i środków w funduszach inwestycyjnych zgromadzonych na rachunkach, przyznając je w zasadzie uczestnikowi za spłatą połowy wartości wnioskodawczyni. W związku z powyższym, biorąc pod uwagę zgodne stanowisko obu stron, Sąd przyznał uczestnikowi majątek o łącznej wartości 494 309 zł, zaś środki pieniężne w kwocie 210,22 zł zgromadzone na koncie wnioskodawczyni, na jej rzecz, orzekając jak w pkt III i IV sentencji .

W kwestii ustalenia terminu płatności zasądzonej na rzecz wnioskodawczyni dopłaty, Sąd Rejonowy podał, że miał na uwadze fakt, iż uczestnik od czterech lat wyłącznie korzysta z majątku wspólnego, a wnioskodawczyni nie ma do niego żadnego dostępu. Dodał również, że uczestnik przez cały czas trwania postępowania domagał się przyznania mu nieruchomości i środków pieniężnych oraz jednostek w funduszach, a więc musiał liczyć się z obowiązkiem spłaty na rzecz wnioskodawczyni i winien w tym zakresie czynić oszczędności. Ponadto zwrócił uwagę Sąd na okoliczność, że środki finansowe zgromadzone na różnych lokatach, w funduszach i walutach, które zostały przyznane uczestnikowi mają wartość ponad 200 000 zł, a dodatkowo podał, że uczestnik ma nieruchomości i pracuje, a w związku z tym ma zdolność kredytową, w sytuacji gdyby brakowało mu środków na spłatę.

Odnosząc się do wniosku wnioskodawczyni o rozliczenie pożytków z tytułu korzystania z nieruchomości przez uczestnika ponad jego udział, stwierdził Sąd, że zasadne było żądanie do kwoty 33 916,08 zł i powołując się na treść art. 207 k.c. zasądził na jej rzecz powyższą kwotę odejmując nakład uczestnika (pkt V sentencji). Podał Sąd, że kwota ta została wyliczona przez biegłego i co do wysokości nie była przez uczestnika kwestionowana. Nie podzielił Sąd natomiast stanowiska uczestnika, że wnioskodawczyni wyprowadziła się z domu dobrowolnie, podając, że przeczą temu dowody zebrane w sprawie. W kwestii żądania uczestnika dotyczącego rozliczenia kosztów eksploatacyjnych nieruchomości uznał Sąd, iż uczestnikowi należy się tylko zwrot kosztów podatku od nieruchomości i koszty te w udziale wnioskodawczyni tj. w 7/16 częściach skompensował z kosztami z tytułu uzyskanych pożytków (pkt V).

Na zasadzie 730 k.p.c. w zw. z art. 747 pkt 2 k.p.c. Sąd ustanowił hipotekę przymusową do wysokości kwot zasądzonych postanowieniem przyjmując, iż brak zabezpieczenia może wnioskodawczyni utrudnić osiągnięcie celu postępowania (pkt VII).

O wydatkach Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. i art. 520 § 1 k.p.c. oraz art. 113 ustawy z dnia 28.07.2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

O kosztach postępowania między stronami Sąd orzekł na podstawie art. 520 § 1 k.p.c. uznając iż podział majątku dorobkowego po ustaniu wspólności majątkowej, był w interesie obu stron postępowania.

Powyższe postanowienie w pkt. I, II, IV, V, VI, VII zaskarżył uczestnik apelacją, w której zarzucił:

1) sprzeczność dokonanych przez sąd ustaleń faktycznych z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego w zakresie przyjęcia, że:

1.1) remont objętego wspólnością domu w 2003r. sfinansowany został w całości z pieniędzy stanowiących majątek wspólny stron,

1.2) uczestnik uniemożliwił wnioskodawczyni zamieszkiwanie we wspólnej nieruchomości,

1.3) 7.02.2011 r. rodzice wnioskodawczynie darowali jej kwotę 130 000 zł, którą wnioskodawczynie miała wydatkować na zakup mieszkania do jej majątku osobistego,

2) naruszenie przepisów postępowania, a mianowicie art. 233 k.p.c. przez przekroczenie granic swobodnej i wszechstronnej oceny wszystkich ujawnionych w sprawie okoliczności, nieznajdującej oparcia w zebranych dowodach, która doprowadziła, do przyjęcia, iż rzekomo udzielona przez wnioskodawczynie synowi stron darowizna w wysokości 100 000 zł została przeznaczona na spłatę zadłużenia obciążającego majątek wspólny stron i w związku z tym nie podlega rozliczeniu w ramach wspólnego majątku,

3) obrazę prawa materialnego, a mianowicie:

3.1) art. 43 ust. 2 k.r.o. przez przyjęcie, iż w realiach ujawnionego stanu faktycznego brak jest podstaw do ustalenia nierównych udziałów stron w majątku wspólnym,

3.2) art. 207 k.c. w zw. z art. 53 § 2 k.c. przez przyjęcie, że w stanie faktycznym sprawy uczestnik, z uwagi na samo zamieszkiwanie we wspólnej nieruchomości jest zobowiązany do zapłaty pożytków, które powstały z powodu korzystania z powierzchni mieszalnej ponad przysługujący uczestnikowi udział w nieruchomości wspólnej.

Wskazując na powyższe zarzuty apelujący wniósł o: 1) zmianę postanowienia;

1.1) w części pkt. I postanowienia przez ustalenie, że w skład wspólnego majątku wchodzi kwota 100 000 zł rzekomo darowana przez wnioskodawczynie W. M. (1) oraz kwota 130 000 zł rzekomej darowizny dokonanej przez rodziców wnioskodawczynie na jej rzecz,

1.2) w części pkt. II postanowienia, w razie nieuwzględnienia wniosku z pkt. 1.1), przez ustalenie, że udział wnioskodawczym w majątku dorobkowym wynosi 1/3 część, a uczestnika 2/3 części,

1.3) w części pkt. III ppkt. 1 postanowienia przez przyznanie wnioskodawczynie środków pieniężnych w kwocie 230 210,22 zł,

1.4) w części pkt. IV postanowienia przez zasądzenie na rzecz wnioskodawczynie kwoty 132 259,61 zł,

1.5) w części pkt. V postanowienia przez oddalenie żądania o zwrot pożytków w całości,

1.6) w części pkt. VI postanowienia przez ustalenie wartości przedmiotu postępowania na kwotę 724 520 zł,

1.7) w części pkt. VII postanowienia przez ustanowienie hipoteki przymusowej do wysokości 132 259,61 zł.

Ponadto apelujący wniósł o dopuszczenie w poczet materiału dowodowego sprawy, pozwu rozwodowego do sygn. tut. Sądu Okręgowego IC 1100/10, na okoliczność wykazania, że stron nie łączyły więzi gospodarcze od 1998r.

W odpowiedzi na apelację wnioskodawczynie wniosła o jej oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego. Ponadto wniosła o dopuszczenie w postępowaniu apelacyjnym dowodów z dokumentów na okoliczność potwierdzenia zasadności ustaleń Sądu Rejonowego w przedmiocie otrzymanej przez nią darowizny i dokonania przez nią darowizny z majątku wspólnego na rzecz syna stron.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja jest niezasadna.

Postanowienie Sądu Rejonowego jest prawidłowe.

W sprawie nie zaszyły uchybienia skutkujące nieważnością postępowania, a których wystąpienie sąd odwoławczy ma obowiązek rozpatrzyć z urzędu -art. 378 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.

W pierwszej kolejności podkreślić należy, że stosownie do treści art. 382 k.p.c, sąd drugiej instancji ma nie tylko uprawnienie, ale wręcz obowiązek rozważenia na nowo całego zebranego w sprawie materiału oraz dokonania własnej, samodzielnej i swobodnej jego oceny, w tym oceny zgromadzonych dowodów (por. uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 17.04.1998r., sygn. akt II CKN 704/97, OSNC 1998/12/214, Wokanda 1998/7/8, Biul. SN 1998/9/15). Sąd odwoławczy nie ogranicza się jedynie do kontroli sądu pierwszej instancji, lecz bada ponownie całą sprawę, a rozważając wyniki postępowania dowodowego przeprowadzonego przed sądem pierwszej instancji, władny jest ocenić je samoistnie.

Mając na względzie powyższe, Sąd Okręgowy dokonał analizy materiału dowodowego zebranego przez Sąd Rejonowy i uznał, że nie ma potrzeby jego uzupełniania w postępowaniu apelacyjnym w zakresie wskazywanym przez strony.

Sąd Rejonowy dokładnie przeprowadził postępowanie dowodowe i dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych. Sąd Okręgowy w całości akceptuje te ustalenia, albowiem jednoznacznie wynikają z zebranego w sprawie materiału dowodowego.

Również ocena prawna stanu faktycznego sprawy zasługuje na aprobatę.

Przepis art. 233 § 1 k.p.c. daje wyraz obowiązywaniu zasady swobodnej oceny dowodów stanowiąc, iż sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Swobodna ocena dowodów odnosi się do wyboru określonych środków dowodowych i do sposobu ich przeprowadzenia. Mają być one ocenione konkretnie i w związku z całym zebraniem materiałem dowodowym. Jest to podstawowym zadaniem sądu orzekającego, wyrażającym istotę sądenia, a więc rozstrzygnięcia kwestii spornych w warunkach niezawisłości, na podstawie własnego przekonania sędziego przy uwzględnieniu całokształtu zebranego materiału (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z 16.02.1996 r., sygn. akt II CRN 173/95, niepubl.). Skuteczne postawienie zarzutu naruszenia przez sąd art. 233 § 1 k.p.c. wymaga wykazania, że sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania, lub doświadczenia życiowego, to bowiem jedynie może być przeciwstawione uprawnieniu sądu do dokonywania swobodnej oceny dowodów (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z 14.12.2012r., sygn. akt I ACa 1203/12; wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 1.02.2013r., sygn. akt VACa 721/12). Same, nawet poważne wątpliwości co do trafności oceny dokonanej przez sąd pierwszej instancji, jeżeli tylko nie wykroczyła ona poza granice zakreślone w art. 233 § 1 k.p.c, nie powinny stwarzać podstawy do zajęcia przez sąd drugiej instancji odmiennego stanowiska (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12.04.2012r. sygn. akt I UK 347/11 LEX nr 1216836). W postanowieniu z dnia 17.10.2003r. sygn. akt IV CK 283/02 LEX nr 602280 Sąd Najwyższy stwierdził, że w świetle treści art. 233 § 1 k.p.c, przy zróżnicowanym i sprzecznym co do treści materiału dowodowym, o treści ustaleń faktycznych decyduje ostatecznie przekonanie sądu. Jeżeli w sprawie istnieją dwie grupy przeciwstawnych dowodów ustalenia faktyczne z konieczności muszą pozostawać w sprzeczności z jedną z nich. W takiej sytuacji, sąd orzekający w ramach i granicach swobodnej oceny dowodów ma prawo eliminacji pewnych dowodów przez uznanie, że pozbawione są one wiarygodności albo, że nie są istotne. Jeżeli przy tym stanowisko swoje w zakresie dokonanych wyborów uzasadni w sposób zgodny z intencją art. 233 § 1 k.p.c, to nie dopuszcza się jego naruszenia. Sąd Okręgowy stanowisko to w pełni podziela i uznaje, że ocena dowodów dokonana przez Sąd Rejonowy przesłanki te spełnia.

Należy podkreślić, że ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd I instancji są konsekwencją dokonanej przez ten Sąd oceny dowodów, która nie należy do stron, ale do wyłącznej kompetencji sądu orzekającego. W uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia Sąd I instancji przedstawił fakty, które uznał za udowodnione, wskazał dowody na których się oparł oraz te, którym odmówił wiary, dokonał oceny

wszystkich dowodów zgromadzonych w sprawie oraz wyjaśnił podstawę prawną postanowienia z przytoczeniem przepisów prawa co do każdego wyrzeczenia.

Mając na względzie powyższe, jak już wyżej podano, dokonana przez Sąd Rejonowy ocena dowodów, nie narusza dyrektyw wynikających z treści art. 233 § 1 k.p.c. Dotyczy to również oceny dowodów na podstawie których Sąd Rejonowy ustalił, że wnioskodawczyni darowała synowi stron kwotę 100 000 zł ze swoich zarobków (należących do

majątku wspólnego stron) z przeznaczeniem na spłatę kredytu obciążającego majątek wspólny stron. W tym miejscu należy zauważyć, że niesporne jest, że obie strony zaciągnęły kredyt na zakup mieszkania synowi oraz, że w czerwcu 2013r. kredyt ten został w całości spłacony, o czym uczestnik został powiadomiony przez Bank (k.882). Uczestnik w spłacie tego kredytu nie partycypował i jak zeznał na k. 882/2, nie wie czy syn na spłatę dysponował własnymi środkami. Przyznał również, że nie rozmawiał na temat tej darowizny z synem i nie wie jak syn ją zagospodarował „Ja nie mam żadnych dowodów na to czy pieniądze poszły na spłatę kredytu, nie mam żadnych dowodów na to że tak było oraz że tak nie było (k.882). Przypomnieć należy, że uczestnik był współkredytobiorcą i miał pełną możliwość wglądu w historię kredytu. Mógł także zawnioskować dowód z zeznań syna na te okoliczności, a zwłaszcza z jakich środków kredyt został spłacony, jeżeli miał w tym względzie jakiegokolwiek wątpliwości. Nie zakwestionował skutecznie także tego, że wnioskodawczyni dokonała darowizny od obojga rodziców W. M. (2). Z dowodów znajdujących się w aktach sprawy na k. 800 - 805 wynika, że syn stron W. M. (2) zgłosił darowiznę od obojga rodziców w kwotach po 50 000 zł do Urzędu Skarbowego i że kwota ta została przelana na jego konto bankowe przez wnioskodawczynię. Dalej z wniosku o nadpłatę kredytu w kwocie 80 000 zł z dnia 5.06.2012r. wynika, że syn stron taką kwotę zamierzał spłacić (k. 809), a z zeznań uczestnika przytoczonych wyżej wynika, że istotnie kredyt spłacił. Autentyczność tych dokumentów nie była kwestionowana przez uczestnika w toku postępowania. Na uwagę zasługują także zeznania uczestnika z k. 883, gdzie podał, „myślę, że syn nie byłby w stanie spłacić kredytu w tak krótkim czasie, ale nie znam jego sytuacji finansowej”. W tym miejscu należy przypomnieć, że uczestnik był współkredytobiorcą, a po zaciągnięciu kredytu sam go nie spłacał. Te wszystkie okoliczności dawały podstawę do uznania, że darowizna dokonana przez wnioskodawczynię w kwocie 100 000 zł na rzecz syna stron, nie była rzekoma jak twierdził apelujący i miała na celu nie tylko pomoc synowi ale również zwolnienie wszystkich kredytobiorców z długu.

Zarzut zawarty w apelacji, a dotyczący błędnych ustaleń Sądu polegający na tym, że remont objętego wspólnością domu w 2003r. sfinansowany został w całości z pieniędzy stanowiących majątek wspólny stron, jest także niezasadny. Uczestnik nie wykazał, że posiadał środki na remont inne niż z zarobków, które wchodziły w skład majątku wspólnego - art. 31 § 2 pkt 1 k.r.o.

Brak jest również podstaw do uwzględnienia zarzutu, że sprzecznie z zebranymi dowodami Sąd ustalił, że rodzice wnioskodawczyni darowali jej kwotę 130 000 zł. Uczestnik nie powołuje się na żadne konkretne dowody, które mają temu przeczyć, a tylko na brak logiki Sądu i sprzeczność z zasadami doświadczenia

życiowego przy wyciągnięciu takich wniosków. Sąd Rejonowy ustalając powyższą okoliczność oparł się na treści umowy darowizny (k.779), dokumentu bankowego (k. 769), treści zgłoszenia złożonego do Urzędu Skarbowego przez wnioskodawczynię (k.773 - 778), na zeznaniach świadka M. T. (k.1045) i zeznaniach wnioskodawczyni. Należy tu także zwrócić uwagę na historię z rachunku bankowego wnioskodawczyni, z którego wynika, że wnioskodawczyni po darowiznie na rzecz syna, nie posiadała takich środków (k.822 - 862) za które mogłaby kupić mieszkanie. Przyczyny, dla których rodzice wnioskodawczyni darowali jej gotówkę na zakup mieszkania, Sąd Rejonowy dokładnie podał i nie budzą one żadnych wątpliwości Sądu Okręgowego w świetle zeznań wnioskodawczyni i jej matki. Twierdzenie apelującego, że rodzice wnioskodawczyni nie mieli takich środków na darowiznę, nie zostało wykazane. Dochody rodziców wnioskodawczyni to emerytury w łącznej kwocie ok. 3 600 zł, a obie strony podały zgodnie, że rodzice żyli skromnie i mieli własny dom. Dokonanie zatem oszczędności przez okres 10 lat, na który się powoływała świadek M. T., sprowadza się do tego, że musieli oszczędzać ok. 1 000 zł miesięcznie, co w żadnym razie nie może być uznane za sprzeczne z zasadami doświadczenia życiowego, zwłaszcza, że okresowo otrzymywali też jako emerytowani nauczyciele pomoc z funduszu socjalnego z okazji np. Dnia Nauczyciela. O tym, że rodzice wnioskodawczyni czynili na rzecz stron już wcześniej darowizny świadczą także zeznania uczestnika i dokonany przelew z przeznaczeniem na zakup samochodu. Jeżeli zatem na samochód darowali stronom swoje oszczędności z pracy, to nie można uznać za niewiarygodne, że darowali wnioskodawczyni swoje oszczędności na zakup mieszkania, w sytuacji gdy znalazła się ona w trudnym życiowo położeniu.

Zgodnie z treścią art. 33 pkt 2 i 10 k.r.o. do majątku osobistego każdego z małżonków należą min. przedmioty majątkowe nabyte przez darowiznę i przedmioty majątkowe nabyte w zamian za składniki majątku osobistego, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej (surogacja). Z treści w/w przepisu ustawy wynika, że darowizna czyniona na

rzecz jednego z małżonków, jeżeli darczyńca nie postanowił inaczej wchodzi do jego majątku osobistego i tak samo surogat tej darowizny. Jeżeli drugi małżonek twierdzi inaczej, musi to udowodnić, a uczestnik jak już wyżej podano nie udowodnił, że nabyte przez wnioskodawczynię mieszkanie przy ul. (...) w N., nie pochodzi z darowizny otrzymanej od jej rodziców.

Powoływanie się przez skarżącego na okoliczność, że od 1998r. - chociaż w tej kwestii uczestnik podawał różne daty np. 2001 r. - strony posiadały oddzielne budżety domowe nie daje podstaw, do uznania, że to co w czasie trwającej wspólności ustawowej zarobiły czy nabyły - jeżeli nie było objęte treścią art. 33 k.r.o.-nie weszło w skład majątku wspólnego.

Zgodnie z treścią art. 31 § 1 k.r.o. z chwilą zawarcia małżeństwa powstaje między małżonkami z mocy ustawy wspólność majątkowa (wspólność ustawowa) obejmująca przedmioty majątkowe nabyte w czasie jej trwania przez oboje małżonków lub przez jednego z nich (majątek wspólny). Przepis ten wprowadza domniemanie faktyczne przynależności składników do majątku wspólnego

małżonków, jeżeli rzecz została nabyta przez jednego z nich. Taki pogląd jest utrwalony w orzecznictwie. Zgodnie z uzasadnieniem postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 6.02.2003r., sygn. akt IV CKN 1721/00, LEX nr 78276, w obowiązującym systemie prawa rodzinnego można przyjąć domniemanie faktyczne (art. 231 k.p.c), że przedmioty nabyte w trakcie trwania wspólności małżeńskiej przez jednego z małżonków, zostały nabyte na rzecz małżeńskiej wspólności majątkowej, jeżeli nie są wymienione w treści art. 33 k.r.o. Domniemanie przynależności do majątku wspólnego przedmiotów majątkowych nabytych w czasie trwania wspólności ustawowej przez oboje małżonków lub przez jednego z nich, może być obalone przez wykazanie, iż nabycie przedmiotu majątkowego nastąpiło ze środków finansowych stanowiących majątek osobisty (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 2.03.2012r., sygn. akt II CSK 363/11; wyrok Sądu Najwyższego z 9.01.2001r., sygn. akt II CKN 1194/00) i w niniejszej sprawie tylko wnioskodawczyni wykazała, że mieszkanie przez nią nabyte przy ul. (...)w N., należy do jej majątku osobistego. Pozostałe zaś przedmioty, które Sąd Rejonowy zaliczył do majątku wspólnego stron istotnie do niego należą. W tym miejscu należy zauważyć, że uczestnik w apelacji nie domagał się zaliczenia do majątku wspólnego stron w/w mieszkania tylko kwoty 130 000 zł, której nie ma, gdyż za nią zostało nabyte mieszkanie.

Zarzut naruszenia art. 43 § 2 k.r.o. przez nieuwzględnienie wniosku uczestnika o ustalenie nierównych udziałów stron w powstaniu majątku wspólnego jest niezasadny.

Zgodnie z zasadą wyrażoną w treści art. 43 § 1 k.r.o. oboje małżonkowie mają równe udziały w majątku wspólnym. Jedyne jako wyjątek z ważnych powodów każdy z małżonków może żądać, ażeby ustalenie udziałów w majątku wspólnym nastąpiło z uwzględnieniem stopnia, w którym każdy z nich przyczynił się do powstania tego majątku - art. 43 § 2 k.r.o. Równość udziałów jest zatem zasadą, od której można czynić wyjątki w przypadkach wskazanych w ustawie, tj. wart. 43 § 2 k.r.o.

Ustalenie nierównych udziałów w majątku wspólnym wymaga łącznego wystąpienia dwóch przesłanek: ważnych powodów oraz różnego stopnia przyczynienia się małżonków do powstania tego majątku. Przesłanki te pozostają dodatkowo do siebie w takim wzajemnym stosunku, że żadne "ważne powody" nie stanowią podstawy takiego orzeczenia, jeżeli stopień przyczynienia się małżonków do powstania majątku wspólnego jest równy, a jednocześnie - nawet różny stopień przyczynienia się małżonków do powstania tego majątku nie stanowi podstawy ustalenia nierównych udziałów, jeżeli nie przemawiają za tym "ważne powody" (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24.04.2013r., IV CSK 553/12).

W przedmiotowej sprawie nie zachodzą ani ważne powody do ustalenia nierównych udziałów w majątku wspólnym, ani też nie została spełniona przesłanka przyczyniania się w mniejszym stopniu przez wnioskodawczynię do powstania tego majątku. Przeciwnie, sam uczestnik zeznał, że był okres czasu, że wnioskodawczyni zarabiała więcej od niego. Nie wykazał natomiast by w jakikolwiek sposób wnioskodawczyni sprzeniewierzyła ten majątek. Powoływanie się w tej kwestii przez

skarżącego na okoliczność, że nieruchomości, która jest przedmiotem podziału pochodzi z darowizny od jego rodziny, jest nieskuteczne. Wprawdzie w piśmiennictwie pojawił się odosobniony pogląd, że przy ustalaniu stopnia przyczynienia się każdego z małżonków do powstania majątku wspólnego bierze się pod uwagę także przedmioty majątkowe nabyte przez jedno z nich przez dziedziczenie, zapis lub darowiznę, które z woli spadkodawcy lub darczyńcy weszły do majątku wspólnego, ale kwestia ta w doktrynie jest sporna, natomiast w orzecznictwie się nie przyjęła. Można by tą kwestię rozważać, ale tylko wtedy gdyby małżonek w ten sposób obdarowany, doprowadził z własnej winy do rozpadu małżeństwa i rodziny. Przez ważne powody rozumie się takie okoliczności, które oceniane z punktu widzenia zasad współżycia społecznego sprzeciwiają się przyznaniu jednemu z małżonków korzyści z tej części majątku wspólnego, do powstania której ten małżonek się nie przyczynił. Przy ocenie istnienia ważnych powodów należy mieć na względzie całokształt postępowania małżonków w czasie trwania wspólności majątkowej w zakresie wykonywania ciężących na nich obowiązków względem rodziny, którą przez swój związek założyli (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 19.12.2012r. sygn. akt II CSK 259/12). Przepis ten winien mieć zastosowanie tylko w takich wypadkach, gdy małżonek, przeciwko któremu skierowane jest żądanie ustalenia nierównego udziału, w sposób rażący lub uporczywy nie przyczynił się do powstania dorobku stosownie do posiadanych sił i możliwości zarobkowych, (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 3.12.1968r. III CRN 100/68 OSNC 1969/11 poz. 205, postanowienie Sądu Najwyższego z 26.11.1973r. III CRN 227/73 OSNC 1974/11 poz. 189). To na stronie wnoszącej o ustalenie nierównych udziałów spoczywa ciężar dowodu w tym zakresie, a w rozpoznawanej sprawie uczestnik takiego zachowania wnioskodawczyni skutecznie nie zarzucił.

Sąd Rejonowy zatem prawidłowo przyjął równość udziałów byłych małżonków w majątku wspólnym.

Odnosząc się do zarzutu, że Sąd błędnie ustalił, że uczestnik uniemożliwił wnioskodawczyni zamieszkiwanie we wspólnej nieruchomości, stwierdzić należy, że pozostaje on w sprzeczności z treścią zeznań uczestnika. Pomijając w tej kwestii zeznania wnioskodawczyni i jej matki, które zasługują na wiarę, wystarczy przytoczyć treść zeznań uczestnika gdzie podał, że po wypowiedzeniu umowy o dostarczanie mediów „Okazało się, że był to dobry sposób żeby się żona z mieszkania wyprowadziła . Żałuję, że nie zrobiłem tego wcześniej" (k.881/2), a dalej w związku ze zmianą kodu dostępu do domu podał „Zostały zmienione jedynie hasło powiadomienia, ja uznałem że jest to moja przestrzeń życiowa i nie chciałem żeby wnioskodawczyni pod moją nieobecność przychodziła do domu". Treść tych zeznań jednoznacznie świadczy o tym, że uczestnik uniemożliwił wnioskodawczyni normalne korzystanie ze wspólnego domu. Współwłaściciel, który z wyłączeniem pozostałych współwłaścicieli korzysta z nieruchomości wspólnej, jest zobowiązany do rozliczenia uzyskanych z tego tytułu korzyści (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 10.05.2006r. III CZP 9/06, OSNC 2007/3/37).

Na koniec należy także zauważyć, że uczestnik w apelacji popada w sprzeczność bowiem nie zaskarża pkt III postanowienia Sądu (k.1243), ale domaga się jego zmiany (k. 1244), co w teoretycznej sytuacji uznania zasadności zarzutu w tym zakresie, nie mogło by prowadzić do zmiany zaskarżonego postanowienia.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy orzekł jak w pkt 1 sentencji, na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 520 § 1 k.p.c, nie znajdując podstaw do odstąpienia od zasady w tym przepisie wyrażonej.

Stosownie do treści art. 520 § 1 k.p.c. każdy uczestnik ponosi koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie. W rozpoznawanej sprawie nie można stronom zarzucić sprzeczności interesów, ani też różnego zainteresowania w sprawie lub niesumiennego działania, bowiem obydwie w równym bowiem stopniu były zainteresowane tym, by doprowadzić do podziału majątku wspólnego, co wynika z ich stanowisk podanych w sprawie. Ponadto przepis art. 520 § 2 i 3 k.p.c. stanowi, że sąd może, a nie musi czy też powinien zasądzić zwrot kosztów osobie, która wygrywa sprawę, w związku z czym Sąd Okręgowy w tej sprawie uznał, że z uwagi na konstytucyjnie zagwarantowaną dwuinstancyjność postępowania nawet nieuwzględnienie apelacji nie daje podstaw do stosowania regulacji z art. 520 § 2 lub § 3 k.p.c. „W sprawach o podział majątku wspólnego nie występuje sprzeczność interesów, o której mowa w art. 520 § 2 i 3 k.p.c, niezależnie od stanowiska stron i zgłaszanych przez nie twierdzeń i wniosków w

przedmiocie składu, wartości i sposobu podziału majątku wspólnego. W postępowaniu tym strony są także w równym stopniu zainteresowane rozstrzygnięciem i ich interesy są wspólne o tyle, że celem postępowania jest wyjście ze wspólności majątkowej i uregulowanie wzajemnych stosunków majątkowych" - postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23.10.2013r. IV CZ 74/13, LEX nr 1388478.

(...)

(...)

(...)